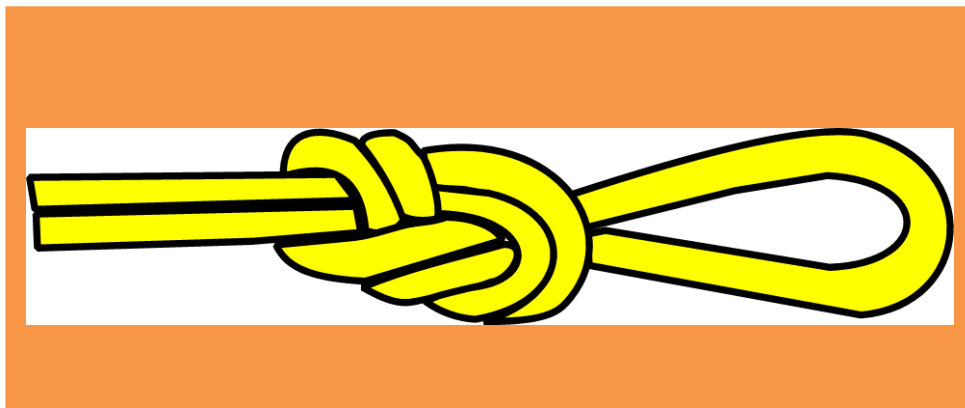

Záchranné techniky

Vzdělávací materiály slouží jako pomůcka pro vzdělávání instruktorů a nováčků Českého horolezeckého svazu ve všech stupních vzdělávacího procesu. Použití tohoto materiálu k jiným účelům nebo komerčním aktivitám je zakázáno bez souhlasu autora.

Datum vydání:	Vydání / Revize / Dokument:	Strana:
10. prosince 2009	00 / 02 / G02.01.00	1 z 17

1 Obsah

Materiál pro výuku záchranných technik slouží jako podklad pro vzdělávací proces ve výuce instruktorů a nováčků Českého horolezeckého svazu.

1	Obsah	2
2	Požadavky na provádění záchranných technik	3
2.1	Materiál	3
2.2	Znalosti a dovednosti	3
2.2.1	Uzly	3
2.2.2	Blokování jistících pomůcek – REVERZO	5
2.2.3	Blokování jistící pomůcky – BD ATC GUIDE	5
2.2.4	Odblokování jistících pomůcek – REVERZO, BD ATC GUIDE	6
2.2.5	Zablokování polovičního lodního uzlu	6
2.2.6	Ostatní	7
3	Sebezáchrana	8
3.1	Prusíkování	8
3.2	Prusíkování na ledovci nebo přes sněhovou převěž (Münchhausentechnik)	8
3.3	Samoobslužná kladka (Selbstseilrolle)	8
4	Dopomoc	9
4.1	Dopomoc spolulezci (Express Flaschenzug)	9
5	Záchrana zraněného směrem nahoru	10
5.1	Technika volné kladky (Loserolle)	10
5.2	Vytažení - Jednoduchá kladka – Seilrollflaschenzug	11
5.3	Vytažení - Dvojitá kladka – Flaschenzug	12
5.4	Vytažení protiváhou – Strauss	13
6	Záchrana zraněného směrem dolů	14
6.1	Spouštění	14
6.1.1	Spouštění přes jednoduchý ½ lodní uzel na svázaných lanech	14
6.1.2	Spouštění 2 osob před dvojitý ½ lodní uzel	14
6.1.3	Převěšení lan při spouštění přes dvojitý ½ lodní uzel	15
6.2	Slanění	16
6.2.1	Slanění metodou HOI	16
6.3	Slanění ve společném závěsu	17

Datum vydání:	Vydání / Revize / Dokument:	Strana:
21. srpna 2009	00 / 02 / G02.01.00	2 z 17

2 Požadavky na provádění záchranných technik

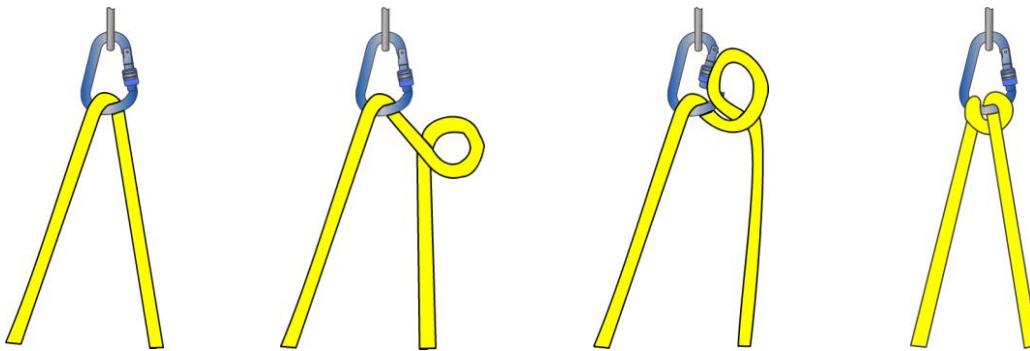
2.1 Materiál

- Lano
- Smyčka na prusík průměr 6 mm, délka 1,5 metru, 2 ks
- Smyčka na prusík průměr 6 mm, délka 3 metry, 1 ks
- Smyčka na prusík průměr 6 mm, délka 5 metry, 1 ks
- Plochá smyčka (DYNNEMA) 1,2 m, 2ks
- Karabina HMS s pojistkou zámku, 4 ks
- Karabina obyčejná, 2 ks

2.2 Znalosti a dovednosti

2.2.1 Uzly

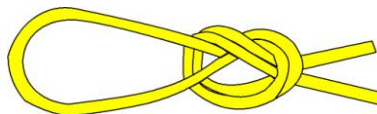
- Poloviční lodní uzel (HMS)

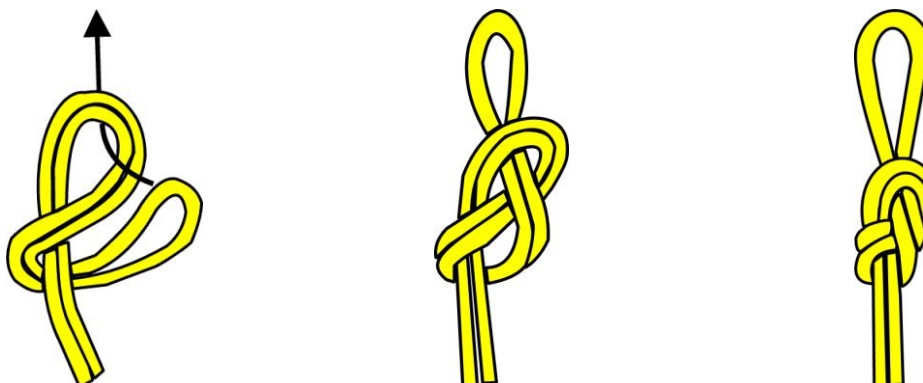
- Lodní uzel

- Uzel vůdcovský

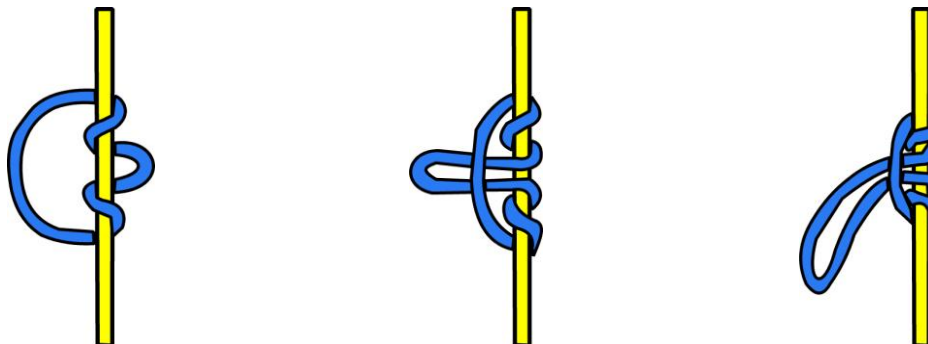

- Osmičkový uzel

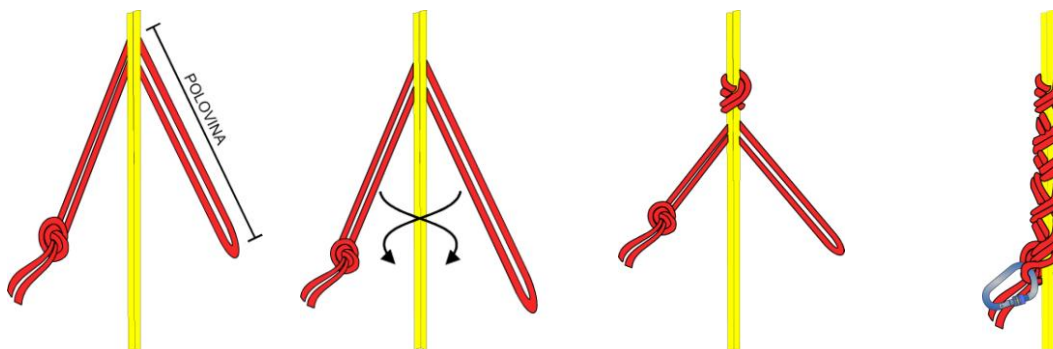

Datum vydání: 10. prosince 2009	Vydání / Revize / Dokument: 00 / 02 / G02.01.00	Strana: 3 z 17

- Prusík

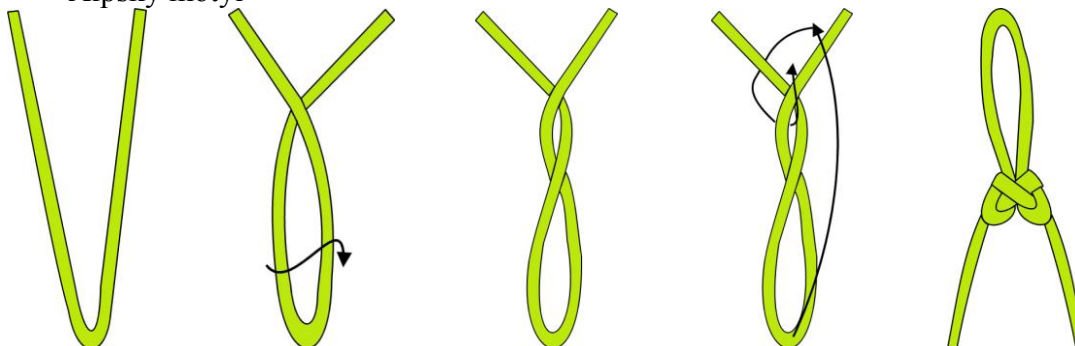
- Prusík vánočkový

- Ambulantní uzel

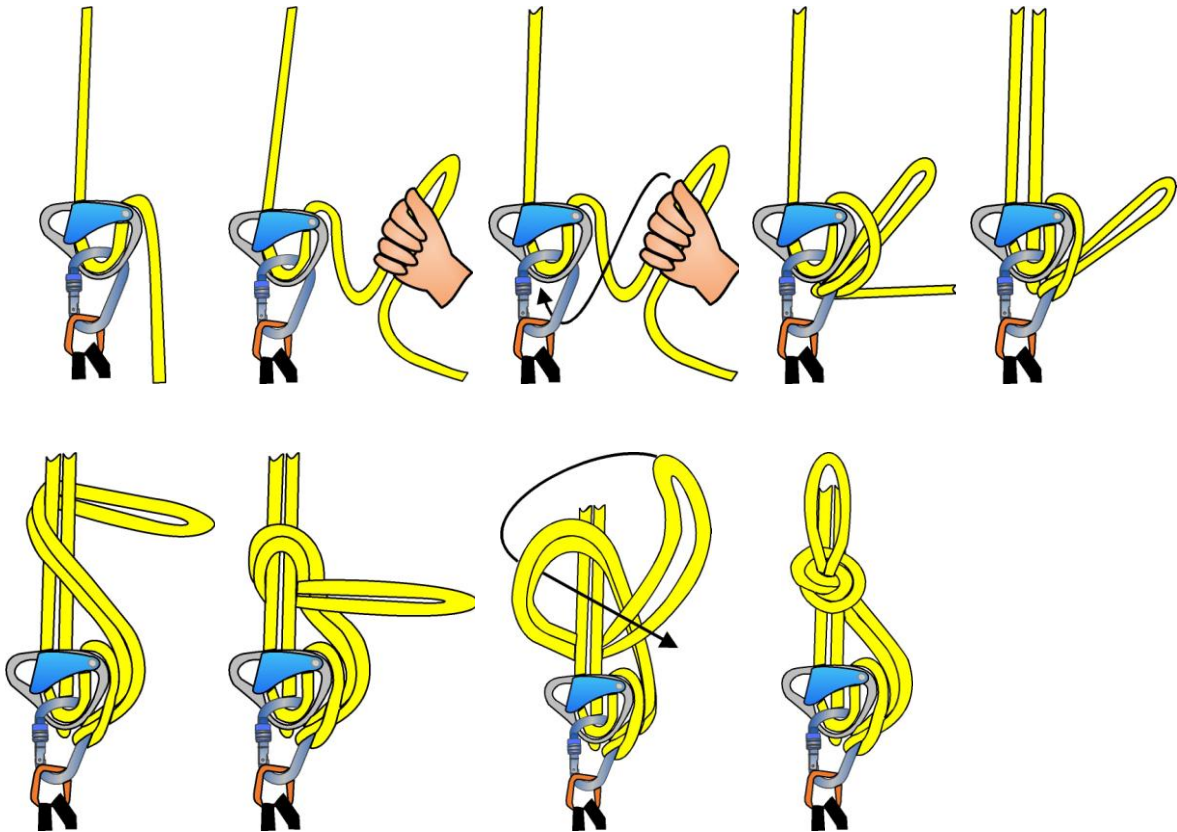

- Alpský motýl

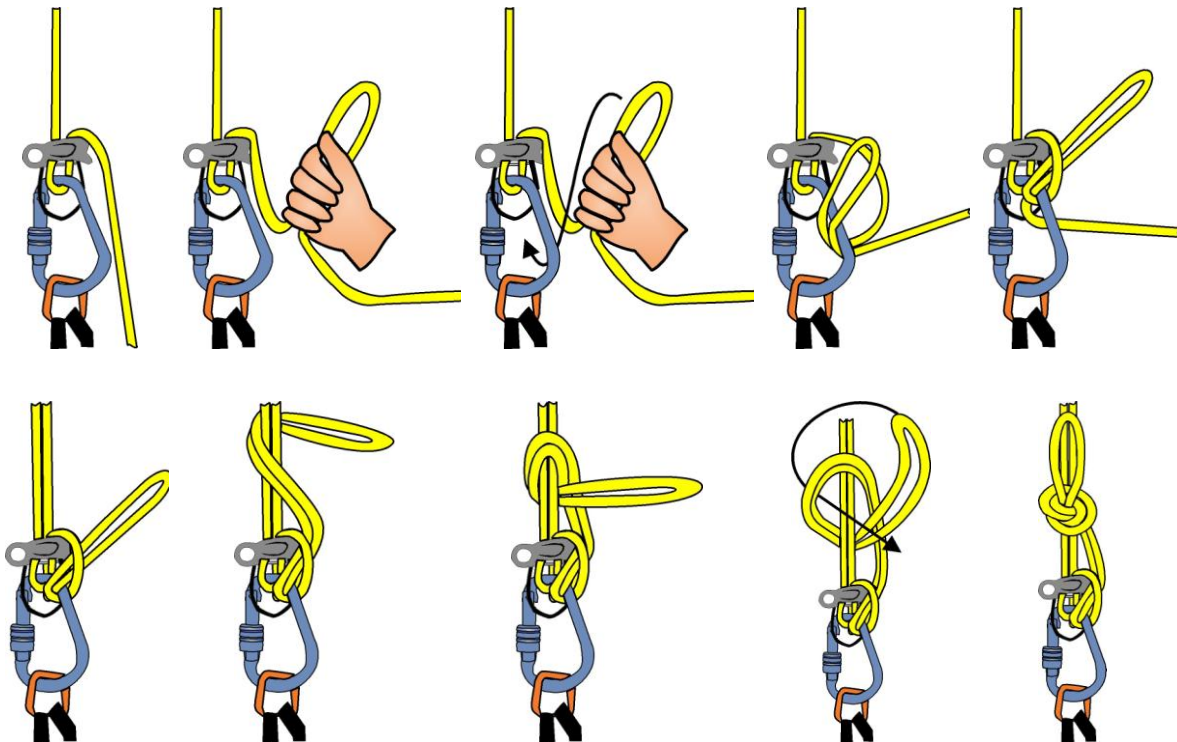

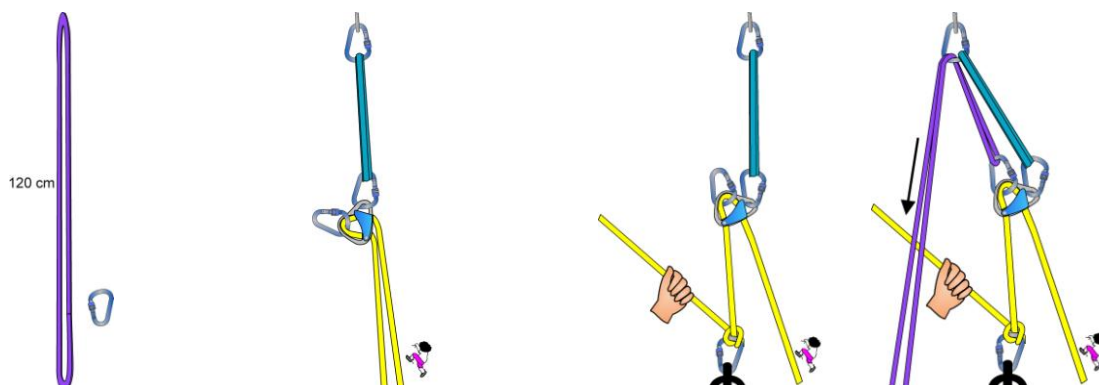
2.2.2 Blokování jistících pomůcek – REVERZO

2.2.3 Blokování jistící pomůcky – BD ATC GUIDE

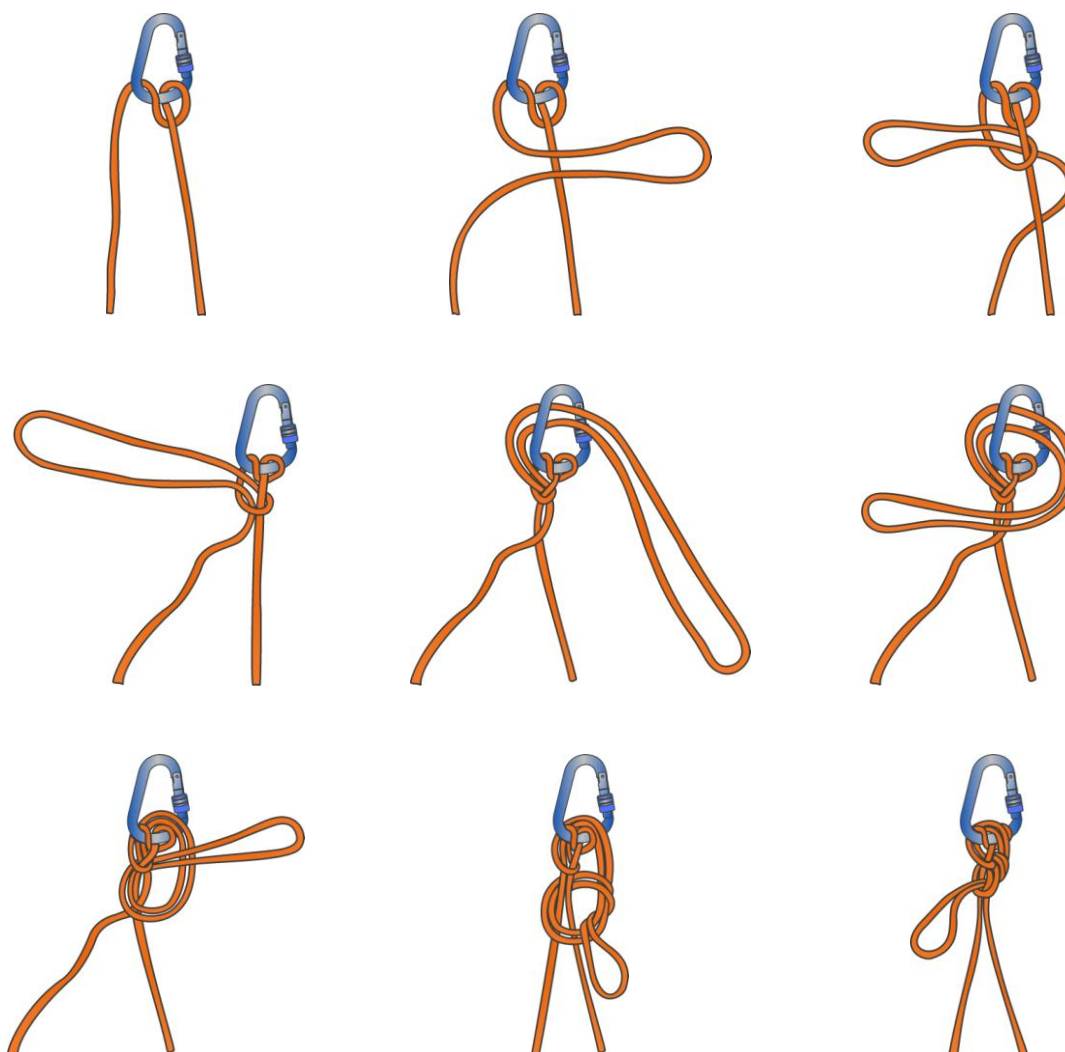

2.2.4 Odblokování jisticích pomůcek – REVERZO, BD ATC GUIDE

2.2.5 Zablokování polovičního lodního uzlu

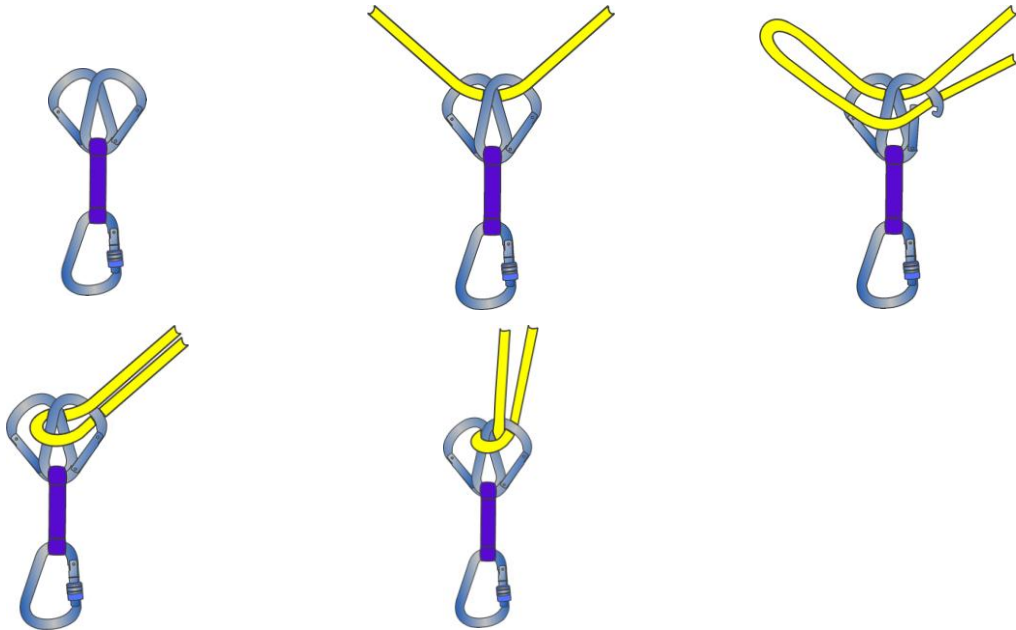
Zablokování polovičního lodního uzlu je prvním krokem k uvolnění rukou ve všech záchranných technikách, kde se používá jištění polovičním lodním uzlem.

Datum vydání: 21. srpna 2009	Vydání / Revize / Dokument: 00 / 02 / G02.01.00	Strana: 6 z 17

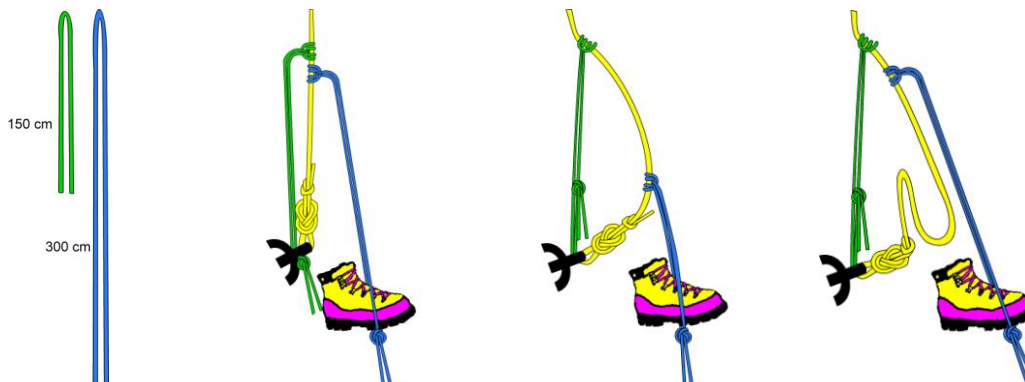
2.2.6 Ostatní

- Otevřená garda

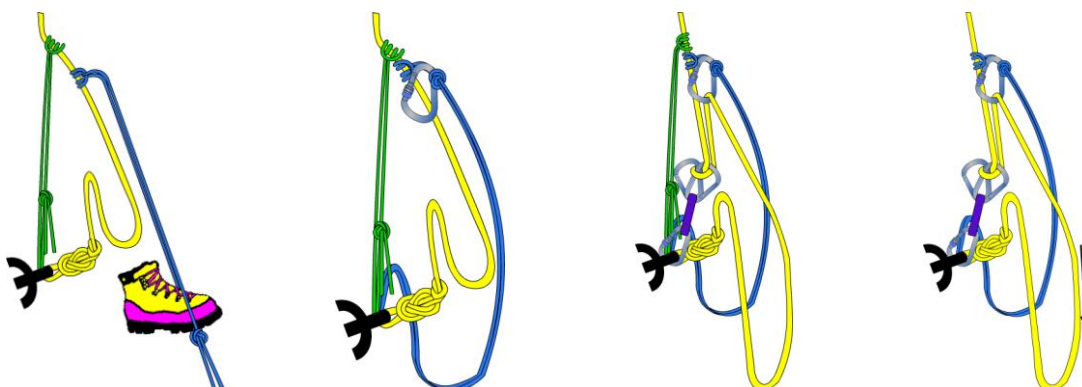
3 Sebezáchrana

3.1 Prusíkování

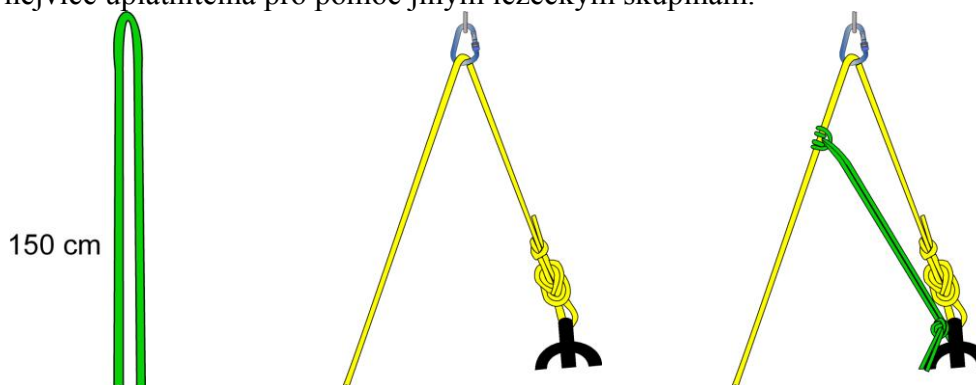
3.2 Prusíkování na ledovci nebo přes sněhovou převěž (Münchhausentechnik)

Technika vhodná při prusíkování přes sněhovou převěž, z trhliny nebo s těžkým batohem.

3.3 Samoobslužná kladka (Selbstseilrolle)

Tato metoda slouží pro velmi rychlý sestup a následný výstup zpět na jistící stanoviště. Vzhledem k délce lana nelze tuto techniku použít v okamžiku, kdy se zachraňovaný nachází níže než je 1/3 délky použitého lana. Z tohoto důvodu je tato technika nejvíce uplatnitelná pro pomoc jiným lezeckým skupinám.

Datum vydání: 21. srpna 2009	Vydání / Revize / Dokument: 00 / 02 / G02.01.00	Strana: 8 z 17

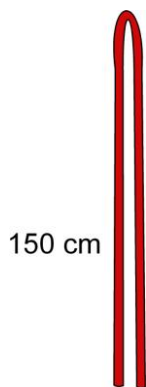

4 Dopomoc

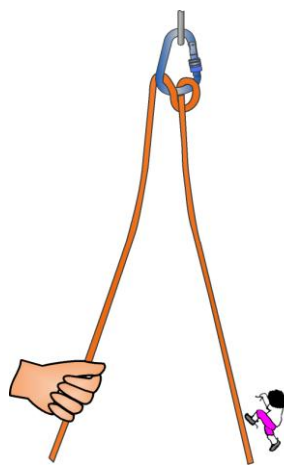
4.1 Dopomoc spolulezci (Express Flaschenzug)

Metoda dopomoci byla vzhledem ke struktuře dokumentu zařazena právě do této části. Dopomoc můžeme použít v okamžiku, kdy druholezec není schopen z nějakého důvodu zvládnout výstup a prvolezec nedokáže pouhým tahem za lano druholezci pomoci. Po ukončení dopomoci je možné rychle a jednoduše pokračovat ve výstupu standardním jištěním.

Standardní jistící pozice
polovičním lodním uzlem

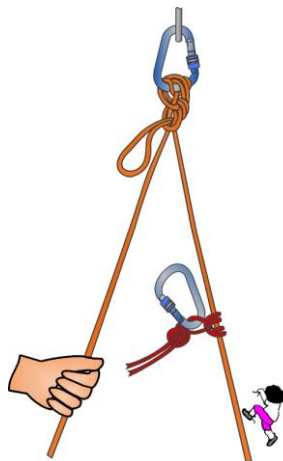
Zablokujeme poloviční lodní uzel

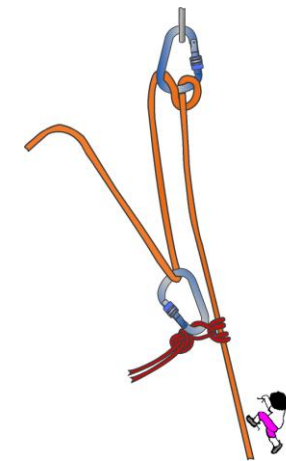
Uvážeme prusík na lano ke
spolulezci

Procvakneme lano do karabiny na
prusíku

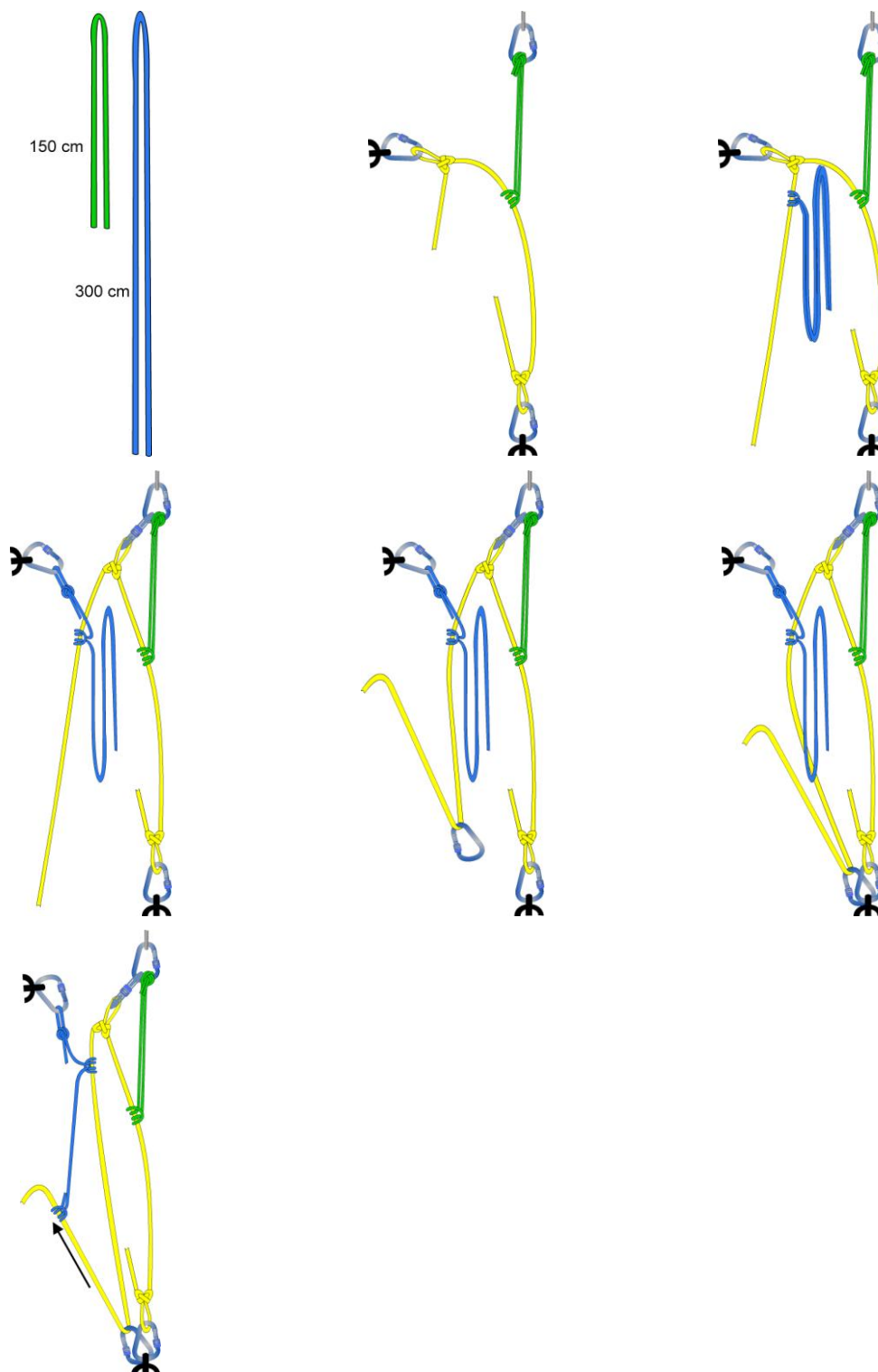
Odblokujeme poloviční lodní uzel

5 Záchrana zraněného směrem nahoru

5.1 Technika volné kladky (Loserolle)

Využitelná při záchraně na ledovci z trhliny. Použití techniky předchází vytvoření pevného jisticího bodu (z lyží, z cepínu a podobně).

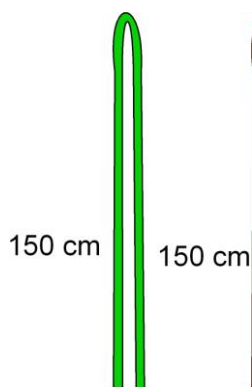

Datum vydání:	Vydání / Revize / Dokument:	Strana:
21. srpna 2009	00 / 02 / G02.01.00	10 z 17

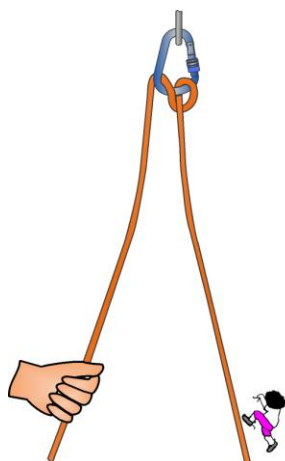
5.2 Vytažení - Jednoduchá kladka – Seilrollflaschenzug

Nejjednodušší záchranná technika směrem nahoru. Technika vhodná v situaci, kdy jistící bod se nachází pod úrovní pasu a místo poskytuje dobrou oporu pro nohy (ideální je skalní police).

Použitý materiál

Standardní jistící pozice polovičním lodním uzlem

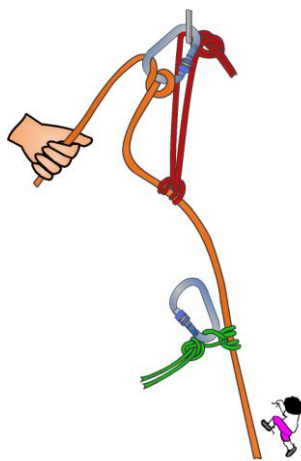
Zablokujeme poloviční lodní uzel

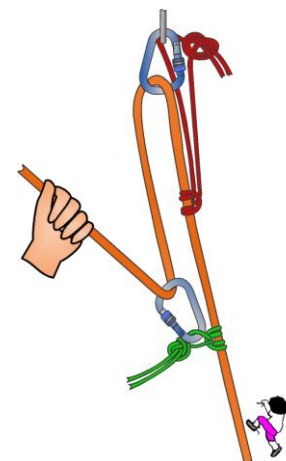
Uvážeme prusík na zajištění lana. Dále navážeme prusík s karabinou na lano ke spoluplezci

Povolíme zablokování lodního uzlu a přeneseme zátěž lana do prusíku.

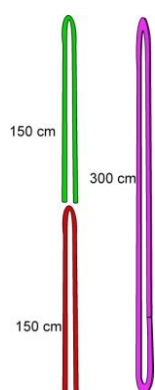
Zrušíme poloviční lodní uzel a procvákneme lano do karabin

5.3 Vytažení - Dvojitá kladka – Flaschenzug

Navazuje na techniku jednoduché kladky – Seilrollflaschenzug. Použitím přidavné kladky snižujeme sílu potřebnou k vytažení oproti předcházející technice na polovinu. Technika je opět vhodná v situaci, kdy jistící bod se nachází pod úrovní pasu a místo poskytuje dobrou oporu pro nohy (ideální je skalní police).

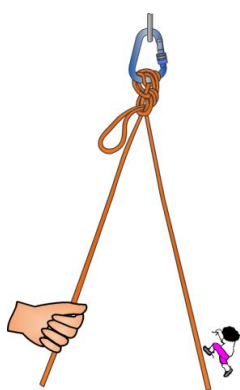
Použitý materiál

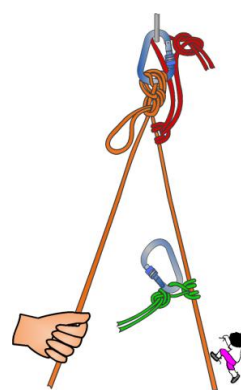
Standardní jistící pozice polovičním lodním uzlem

Zablokujeme poloviční lodní uzel

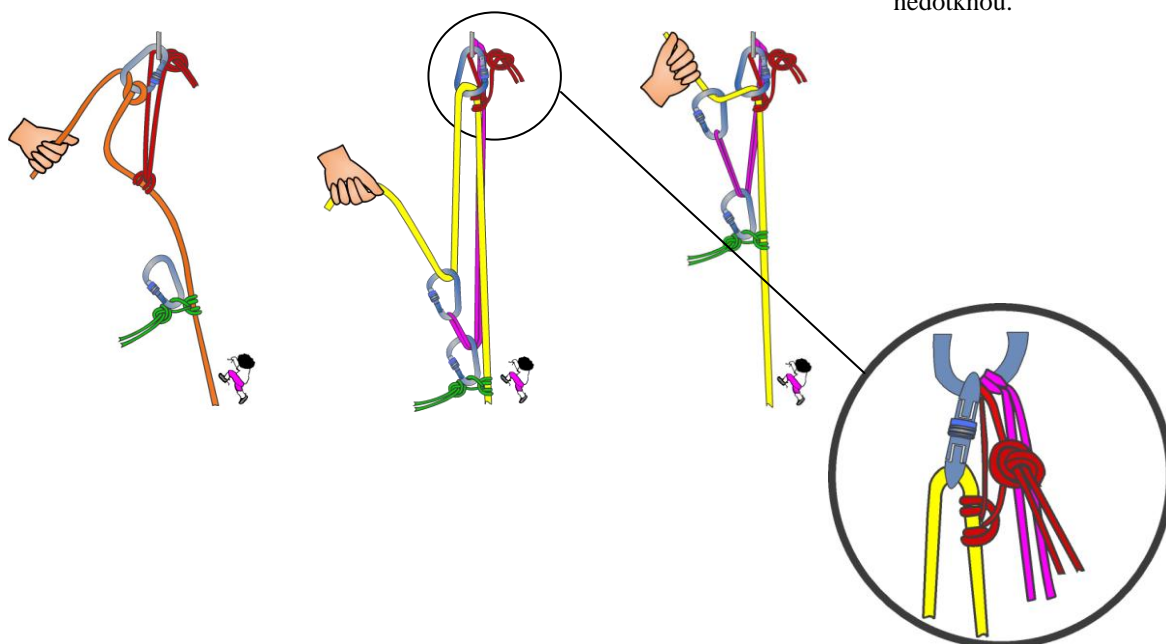
Uvážeme prusík na zajištění lana. Dále navážeme prusík s karabinou na lano ke spolupulci

Povolíme zablokování lodního uzlu a přeneseme zátěž lana do prusíku.

Zrušíme poloviční lodní uzel a procvákneme lano do karabin.

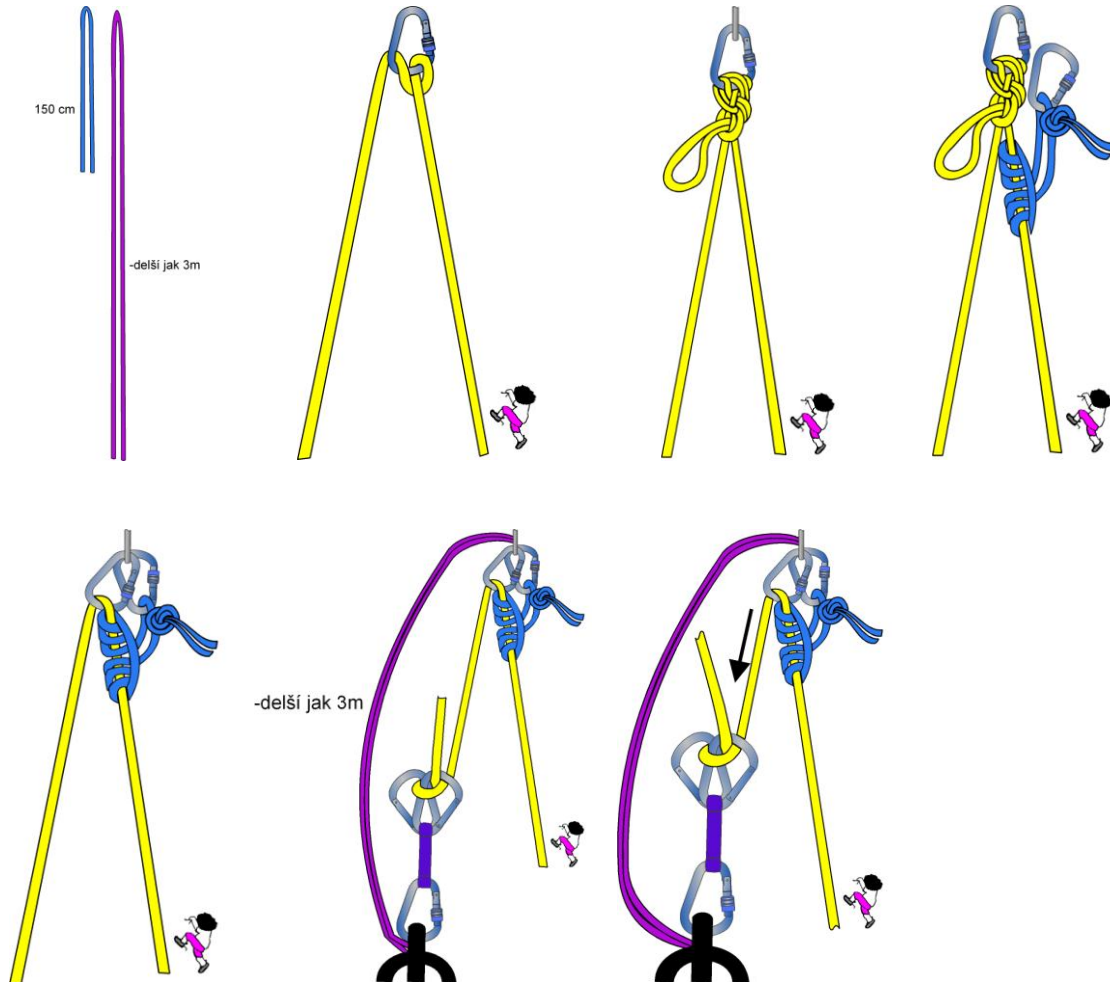
Lano vytahujeme tak dlouho, dokud se karabiny na smyčce a v jistícím bodu nedotknou.

5.4 Vytažení protiváhou – Strauss

Jedná se o nejefektivnější systém záchrany nahoru v kolmé nebo převislé stěně a to i při velké rozdílné váze záchránce a záchraňovaného.

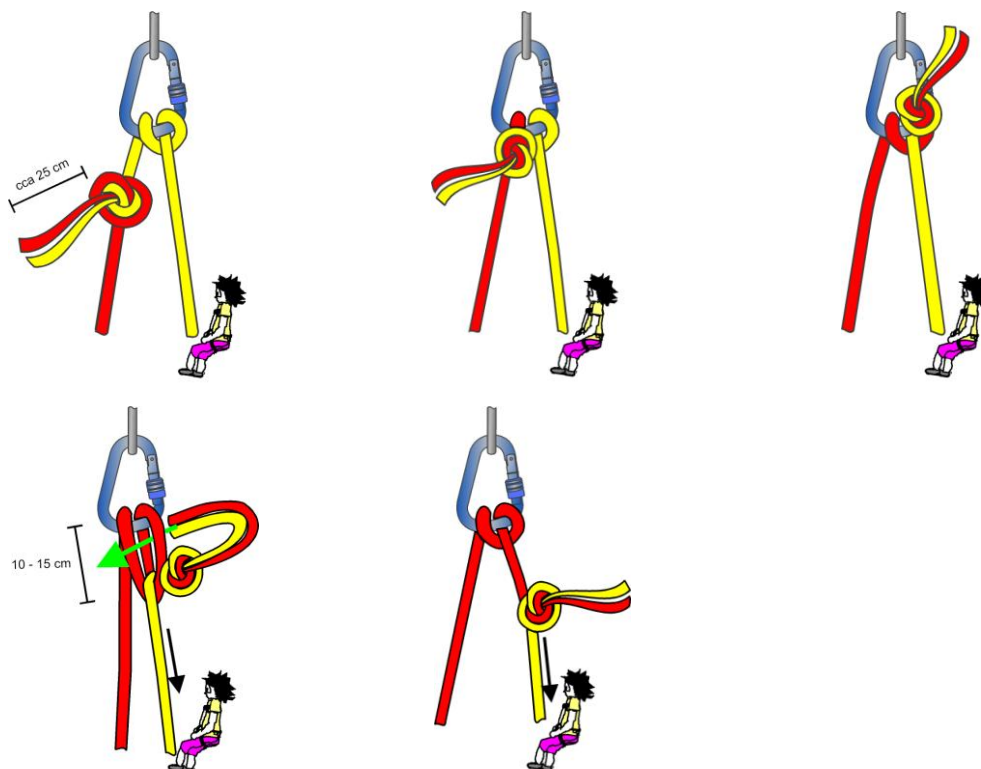

Datum vydání: 10. prosince 2009	Vydání / Revize / Dokument: 00 / 02 / G02.01.00	Strana: 13 z 17

6 Záchrana zraněného směrem dolů

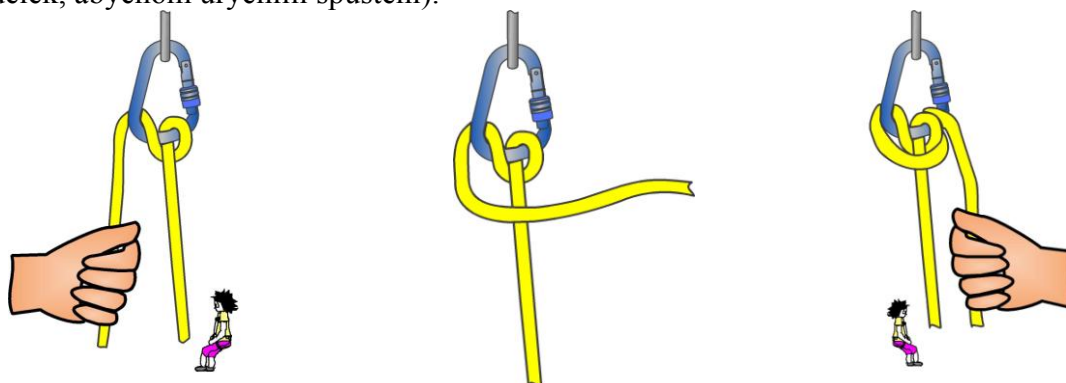
6.1 Spouštění

6.1.1 Spouštění přes jednoduchý ½ lodní uzel na svázaných laněch

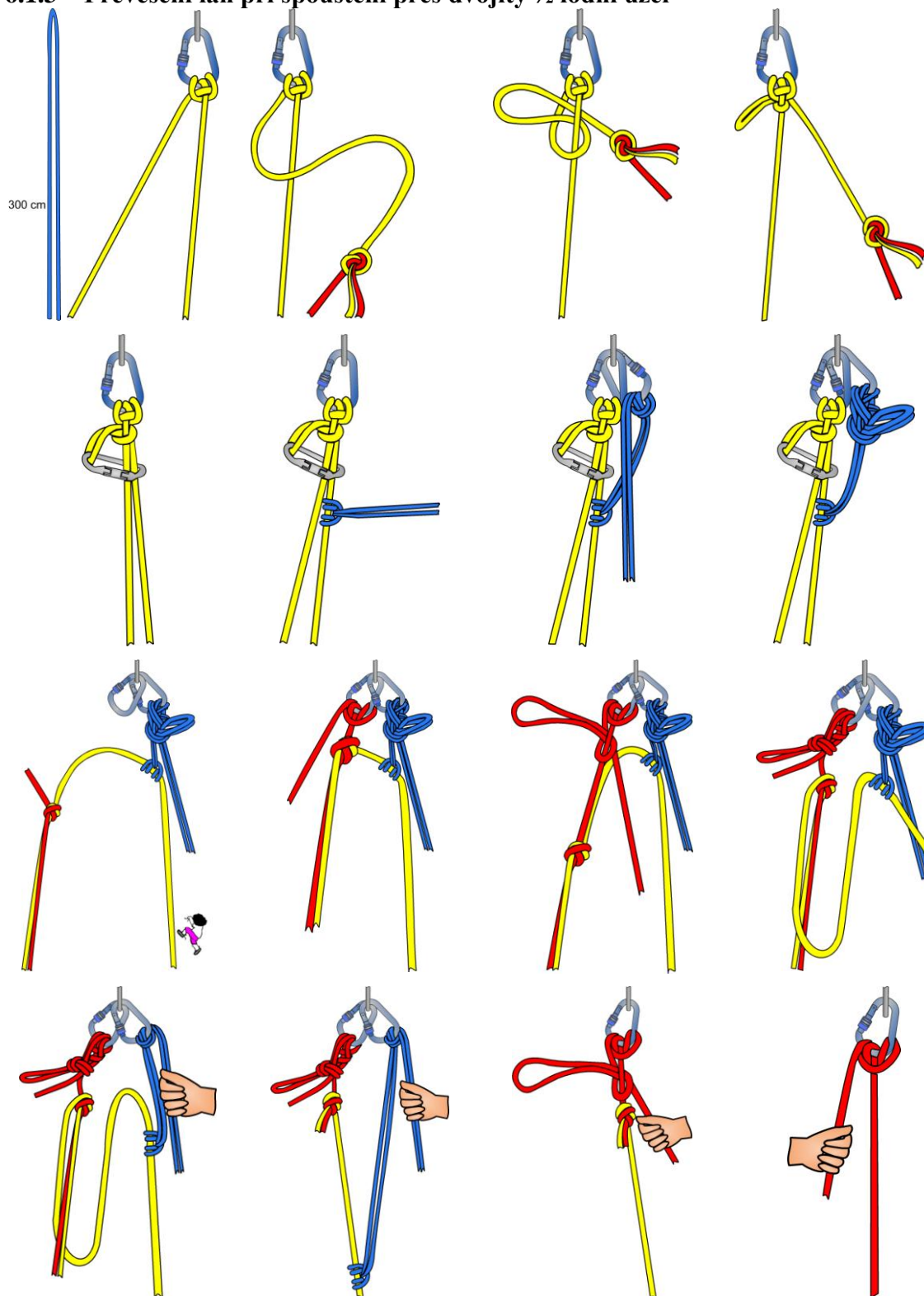
6.1.2 Spouštění 2 osob před dvojitý ½ lodní uzel

Pro spouštění záchránce a postiženého (pokud se spouští například do 2 lanových délek, abychom urychlili spuštění).

Datum vydání: 21. srpna 2009	Vydání / Revize / Dokument: 00 / 02 / G02.01.00	Strana: 14 z 17

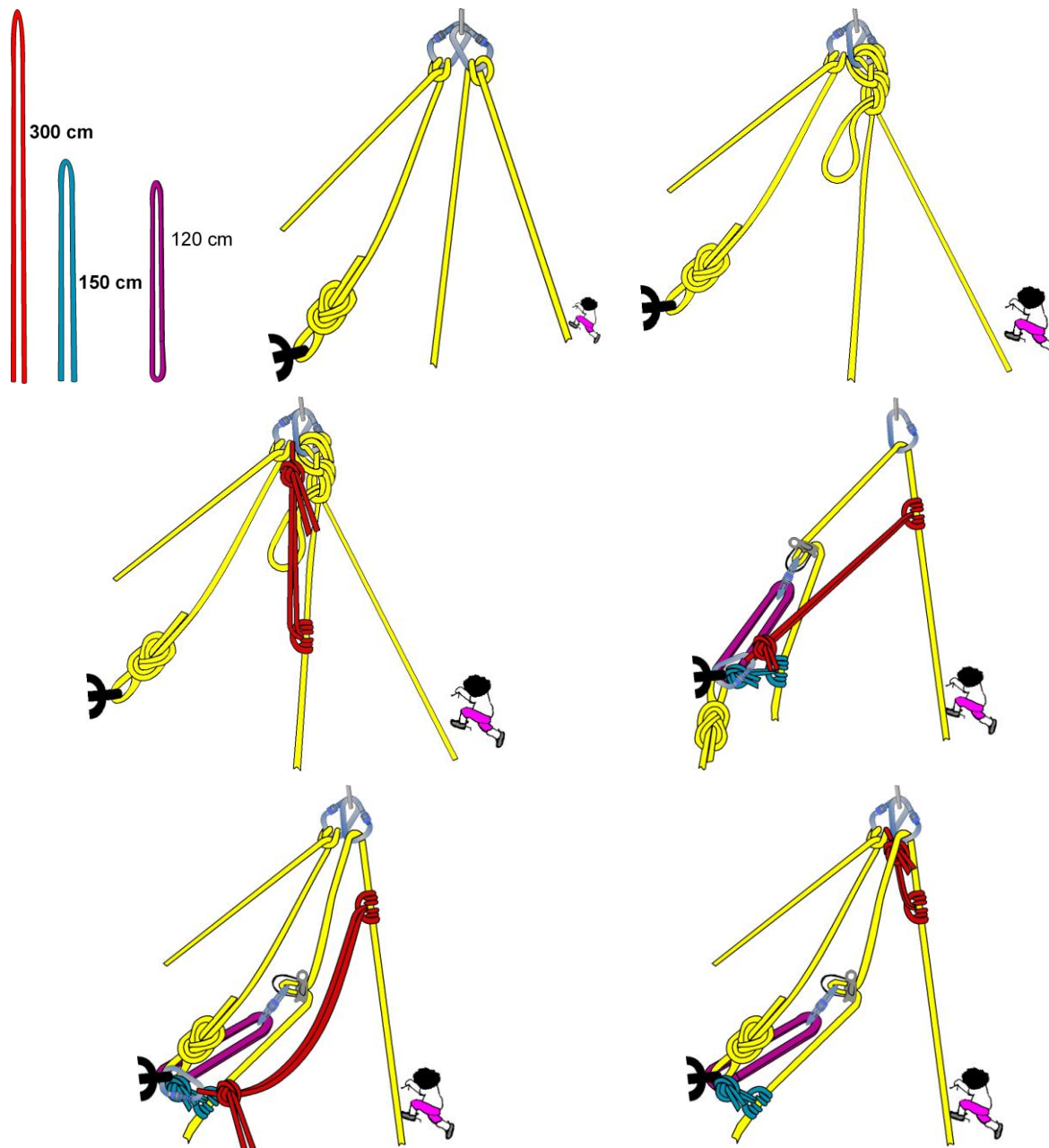
6.1.3 Převěšení lan při spouštění přes dvojitý ½ lodní uzel

Datum vydání: 10. prosince 2009	Vydání / Revize / Dokument: 00 / 02 / G02.01.00	Strana: 15 z 17

6.2 Slanění

6.2.1 Slanění metodou HOI

Datum vydání:	Vydání / Revize / Dokument:	Strana:
21. srpna 2009	00 / 02 / G02.01.00	16 z 17

6.2.2 Slanění ve společném závěsu

